

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU / MODUŁU

5

1. Nazwa przedmiotu:	Pedagogika				
2. Kod przedmiotu:	05,1				
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2015-2018				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne				
6. Kierunek studiów:	WYCHOWANIE FIZYCZNE				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:					
9. Semestr:	II				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Kultury Fizycznej				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Jolanta Gabzdyl				
12. Grupa przedmiotów:	przedmioty podstawowe				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
brak					
16. Cel przedmiotu:					
Zajęcia ukierunkowane są na opanowanie przez studentów podstawowych kategorii pojęciowych pedagogiki; doprowadzenie do pojmowania pedagogiki jako nauki o edukacji oraz praktyki edukacyjnej, w tym zrozumienia jej przedmiotu, celów i zadań, podstawowej metodologii; uzmysłowienie studentom licznych uwarunkowań (czynników) działań pedagogicznych i ich roli w edukacji, wychowaniu, kształceniu, motywowaniu do (samo)rozwoju, w budowaniu relacji nauczyciel – uczeń, instruktor-trener – wychowanek-zawodnik sportowy itp.; uzmysłowienie związku edukacji z rozwojem osobowości podmiotu wychowawczego, kształcenia itp.; kształtowanie umiejętności i kompetencji studentów w zakresie samodzielnego dochodzenia do problemów i dylematów pedagogicznych, ich analizy, interpretacji i prognozowania właściwych rozwiązań.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda weryfikacji efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W	- charakteryzuje specyfikę przedmiotową i metodologiczną pedagogiki jako nauki teoretycznie i praktycznie zorientowanej; określa miejsce i znaczenie pedagogiki w systemie innych nauk; rozróżnia subdyscypliny pedagogiki, ich przedmiot, zadania i funkcje; - rozróżnia, definiuje, syntetyzuje i klasyfikuje: terminologię, prawa, fakty, zjawiska i procesy pedagogiczne; rozumie je, analizuje, syntetyzuje, klasyfikuje, krytycznie interpretuje i wie, jak praktycznie wykorzystać w pracy pedagogicznej, wychowawczej, instruktorsko-trenerskiej;	dobranie wykładów i ćwiczeń adekwatnych do realizacji treści, opracowanie ćwiczeń dotyczących zagadnień testu obserwacja postępów i zaangażowania studenta podczas zajęć praktycznych	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów; wkład w dyskusję na tematy związane z problematyką analizy morfologicznej wynik osiągnięty w teście semestralnym, przygotowanie do zajęć (notatki), udział w ćwiczeniach praktycznych, aktywność w trakcie przebiegu zajęć Kolokwia	wykład/ćwiczenia Audiowizualne, modele, plansze, atlasy	K_W03 (+) K_W04 (+) K_W05 (+++) K_W06 (+++) K_W08 (+) K_W17 (++)
U	- potrafi posługiwać się				

	<p>podstawowymi pedagogicznymi ujęciami teoretycznymi i praktycznymi analizując, interpretując oraz wdrażając stosowne oddziaływania edukacyjne, wychowawcze;</p> <p>- potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych, prognozować przebieg ich rozwiązań, przewidywać skutki w pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera, wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłych działaniach wychowawczych, nauczycielskich, instruktorsko-trenerskich;</p>		<p>pisemne i ustne Egzamin</p>		<p>K_U02 (+++) K_U04 (++) K_U05 (+)</p>
K	<p>- ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie działań pedagogicznych, wykazuje wrażliwość, świadomość i odpowiedzialność w zakresie (samo)wychowania, (samo)kształcenia; jest zainteresowany tematyką edukacji, wychowania, kształcenia; ma świadomość współczesnych wyzwań edukacyjnych oraz roli wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera;</p> <p>- rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, ma świadomość własnych umiejętności i wiedzy, rozumie konieczność doksztalcania się; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera;</p>				<p>K_K01 (+) K_K02 (+) K_K06 (++) K_K07 (++) K_K08 (+++)</p>

18. Formy i wymiar zajęć:

wykład ćwiczenia
ST: 30 ST: 15
NST 30 NST: 15

19. Treści kształcenia:

- Geneza i istota pedagogiki jako dyscypliny naukowej, teoretycznej i praktycznej. Struktura, w tym działy pedagogiki. Podstawowe kategorie pojęciowe pedagogiki; język pedagogiki.
- Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Metodologiczne aspekty uprawiania pedagogiki.
- Wychowanie a wartości i cele. Podstawowe dziedziny wychowania i ich teorie.
- Systemy i procesy pedagogiczne. Proces wychowania, jego struktura, właściwości, dynamika. Przymus i swoboda w wychowaniu. Wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju. Wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne. Wychowanie a manipulacja. Podmiotowość w wychowaniu, edukacji.
- Podstawowe środowiska wychowawcze, edukacyjne, społeczne: rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła, instytucje pozaszkolne. Style, postawy, metody i strategie wychowawczych, edukacyjnych, społecznych oddziaływań w rodzinie, grupie rówieśniczej i szkole, oraz ich skuteczność. Błędy wychowawcze. Współpraca rodziny i szkoły. Współpraca szkoły ze środowiskiem. Pozaszkolne instytucje wychowawcze. Rodzina, szkoła i pozaszkolne instytucje wychowawcze a wychowanie fizyczne.
- Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania, edukacji. Konflikty w rodzinie i klasie. Trudności wychowawcze w domu i szkole. Agresja i przemoc rówieśnicza jako współczesny problem systemu edukacji w Polsce. Postawy wychowawców, nauczycieli, instruktorów-trenerów wobec szkolnego i pozaszkolnego zła.
- Role zawodowe nauczyciela, instruktora-trenera. Wzór osobowy, kunszt, powinności i rozwój profesjonalny, zawodowy (w tym uczenie się przez całe życie) nauczyciela, instruktora-trenera.

Podczas wykładów prezentowane będą głównie kwestie i problemy teoretyczne, w tym na tle praktycznych. Ćwiczenia

poświęcone zostaną szczegółowemu omówieniu niektórych kwestii teoretycznych oraz praktycznej weryfikacji poznanych teorii i zagadnień.

20. Egzamin:

zaliczenie z oceną, Egzamin

21. Literatura podstawowa:

- Denek K. (2005), Ku dobrej edukacji, Toruń-Leszno.
- Gnitecki J. (2000), Zarys pedagogiki ogólnej, Gorzów Wielkopolski.
- Górniewicz J. (2005), Teoria wychowania, Olsztyn.
- Kawula S., Brągiel J., Janke A.W. (2005), Pedagogika rodziny, Toruń.
- Kunowski S. (1997), Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa.
- Kwieciński Z., Śliwerski B. (2004), Pedagogika. Podręcznik akademicki, T. 1, 2, Warszawa.
- Łobocki M. (2004), Wybrane problemy wychowania (nadaj aktualne), Warszawa.
- Łobocki M. (2006), Teoria wychowania w zarysie, Kraków.
- Moroz H. (red.) (2005), Rozwój zawodowy nauczyciela, Kraków.
- Okoń W. (2003), Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa.
- Śliwerski B. (red.) (2006), Pedagogika, T. 1., 2. i 3. Red., Gdańsk.
- Turos L. (red.) (1999), Pedagogika ogólna i subdyscypliny, Warszawa.

22. Literatura uzupełniająca:

- Denek K., Koszczyk T., Lewandowski M. (2004), Edukacja jutra. IX Tatrzańskie Seminarium Naukowe, Wrocław.
- Denek K., Koszczyk T., Lewandowski M. (2004), Edukacja jutra. X Tatrzańskie Seminarium Naukowe, Wrocław.
- Denek K., Starościak W., Zatoń K. (2006), Edukacja jutra. XII Tatrzańskie Seminarium Naukowe. Tom 2., Wrocław.
- Gordon T (1994), Wychowanie bez porażek, Warszawa.
- Janowski A. (1989), Uczeń w teatrze życia szkolnego, Warszawa.
- Janowski A., Stachyra R. (1985), Prestiż ucznia wśród rówieśników, Warszawa.
- Jaworska T., Leppert (red.) (2001), Wprowadzenie do pedagogiki, Kraków.
- Kobyłecka E. (2005), Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych, Kraków.
- Kojs W. (1994), Działanie jako kategoria dydaktyczna, Katowice.
- Kojs W. przy współudziale U. Morszczyńskiej (red.) (2001), Szkoła wobec problemów wychowania zdrowotnego w dobie globalizacji, Cieszyn.
- Kojs W., Piotrowski E., Zimny T.M. (2002), Edukacja jutra. VIII Tatrzańskie Seminarium Naukowe, Częstochowa..
- Kunowski S. (2003), Wartości w procesie wychowania, Kraków.
- Kuźma J. (2001), Nauczyciel przyszłej szkoły, Kraków.
- Lewowicki T. (1994), Przemiany oświaty. Szkice o ideach i praktyce edukacyjnej, Warszawa.
- Lewowicki T., Szymański M. J. (red.) (2004), Nauki pedagogiczne w Polsce, Kraków.
- Łobocki M. (1989), Trudności wychowawcze w szkole (zapobieganie i przeciwdziałanie), Warszawa.
- Łysek J. (red.) (1998), Niepowodzenia szkolne, Kraków.
- Mieszalski S. (1997), O przymusie i dyscyplinie w klasie szkolnej, Warszawa.
- Muszyński H. (1977), Zarys teorii wychowania, Warszawa.
- Okoń W. (2007) Nowy słownik pedagogiczny, Warszawa.
- Pomykało W. (red.) (1993), Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa.
- Robertson J. (1998), Jak zapewnić dyscyplinę, ład i uwagę w klasie, Warszawa.
- Skorny Z. (1976), Proces socjalizacji dzieci i młodzieży, Wyd. 2., Warszawa.
- Szejnberg A. (2002), Podstawy komunikacji społecznej w edukacji, Wrocław.
- Walczak M. (1994), Wychowanie do wolnego czasu, Zielona Góra.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
1	Wykład	30 (zgodne z planem zajęć) / 15 (przygotowanie do egzaminu)	30 (zgodne z planem zajęć) / 15 (przygotowanie do egzaminu)
2	Ćwiczenia	15 (zgodne z planem zajęć) / 20 (przygotowanie do ćwiczeń), 10 (przygotowanie do pracy kontrolnej)	15 (zgodne z planem zajęć) / 20 (przygotowanie do ćwiczeń), 10 (przygotowanie do pracy kontrolnej)
3	Laboratorium		
4	Projekt		
5	Seminarium		

6	Inne/Praca własna	45	45		
	Suma godzin	45 / 45	45 / 45		
24. Suma wszystkich godzin:	ST	NST	25. Liczba punktów ECTS:	ST	NST
	90	90		3	3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	1,5	1,5	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:	1,5	1,5
28. Kryteria oceniania:					
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań			
K_W03 (+) K_W04 (+) K_W05 (+++) K_W06 (+++) K_W08 (+) K_W17 (++)	bdb	student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat pedagogiki jako nauki teoretycznie i praktycznie zorientowanej; określa miejsce i znaczenie pedagogiki w systemie innych nauk; rozróżnia subdyscypliny pedagogiki, ich przedmiot, zadania i funkcje; bardzo dobrze zna terminologię charakteryzuje specyfikę przedmiotową i metodologiczną, rozróżnia, definiuje, syntetyzuje i klasyfikuje: terminologię, prawa, fakty, zjawiska i procesy pedagogiczne; rozumie je, analizuje, syntetyzuje, klasyfikuje, krytycznie interpretuje i wie, jak praktycznie wykorzystać w pracy pedagogicznej, wychowawczej, instruktorsko-trenerskiej;			
	db	student ma podstawową wiedzę na temat pedagogiki jako nauki teoretycznie i praktycznie zorientowanej; określa miejsce i znaczenie pedagogiki w systemie innych nauk; rozróżnia subdyscypliny pedagogiki, ich przedmiot, zadania i funkcje; dobrze zna terminologię używaną w naukach humanistycznych i społecznych i procesy pedagogiczne; rozumie je, analizuje, syntetyzuje, klasyfikuje, krytycznie interpretuje i wie, jak praktycznie wykorzystać w pracy pedagogicznej, wychowawczej, instruktorsko-trenerskiej;			
	dst	student ma niepełną wiedzę na temat pedagogiki jako nauki, rozróżnia subdyscypliny pedagogiki, ich przedmiot, zadania i funkcje; dostatecznie dobrze zna terminologię i potrafi się nią w sposób dostateczny posługiwać			
	ndst	student nie ma podstawowej wiedzy na temat pedagogiki, nie zna jej zadań i funkcji nie zna terminologii używanej w naukach społecznych i humanistycznych			
K_U02 (+++) K_U04 (++) K_U05 (+)	bdb	student potrafi wszechstronnie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie, potrafi posługiwać się podstawowymi pedagogicznymi ujęciami teoretycznymi i praktycznymi analizując, interpretując oraz wdrażając stosowne oddziaływania edukacyjne, wychowawcze; potrafi także generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych, prognozować przebieg ich rozwiązań, przewidywać skutki w pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera, wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłych działaniach wychowawczych, nauczycielskich, instruktorsko-trenerskich;			
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi względnie poprawnie posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Potrafi dobrze posługiwać się podstawowymi pedagogicznymi ujęciami teoretycznymi i praktycznymi analizując, interpretując oraz wdrażając stosowne oddziaływania edukacyjne, wychowawcze; Potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych, prognozować przebieg ich rozwiązań, przewidywać skutki w pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera, wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłych działaniach wychowawczych, nauczycielskich, instruktorsko-trenerskich;			
	dst	student potrafi dostatecznie dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada dostateczną umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi w formie podstawowej posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Potrafi dostatecznie posługiwać się podstawowymi pedagogicznymi ujęciami teoretycznymi i praktycznymi. Potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych, prognozować przebieg ich rozwiązań, przewidywać skutki w pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera, wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłych działaniach wychowawczych, nauczycielskich, instruktorsko-trenerskich;			
	ndst	student nie potrafi wykorzystywać podstawowej wiedzy teoretycznej, nie przedstawia, własnych poglądów, nie zna literatury w danej dziedzinie. Nie posiada umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Nie zna języka naukowego w tej dyscyplinie.			

K_K01 (+) K_K02 (+) K_K06 (++) K_K07 (++) K_K08 (+++)	bdb	student potrafi precyzyjnie i spójnie dysponować z zakresu wiedzy poruszanych podczas studiów, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych - ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie działań pedagogicznych, wykazuje wrażliwość, świadomość i odpowiedzialność w zakresie (samo)wychowania, (samo)kształcenia; jest zainteresowany tematyką edukacji, wychowania, kształcenia; ma świadomość współczesnych wyzwań edukacyjnych oraz roli wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera; - rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, ma świadomość własnych umiejętności i wiedzy, rozumie konieczność dokończania się; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera;
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze , ma świadomość znaczenia nauki i zakresu wiedzy poruszanych podczas studiów, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych, ma przekonanie o sensie, wartości działań pedagogicznych, wykazuje wrażliwość, świadomość i odpowiedzialność w zakresie (samo)wychowania, (samo)kształcenia; jest zainteresowany tematyką edukacji, wychowania, kształcenia; ma świadomość współczesnych wyzwań edukacyjnych oraz roli wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera; dobrze rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, ma świadomość własnych umiejętności i wiedzy, rozumie konieczność dokończania się; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pedagogicznej pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera;
	dst	student potrafi z pewnymi uchybieniami odnosić się do zdobytej wiedzy w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych, ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie działań pedagogicznych, wykazuje zainteresowanie w zakresie (samo)wychowania, (samo)kształcenia oraz tematyką edukacji, wychowania, kształcenia; ma świadomość współczesnych wyzwań edukacyjnych oraz roli wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera; dostatecznie rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, ma świadomość własnych umiejętności i wiedzy, rozumie konieczność dokończania się w pracy wychowawcy, nauczyciela, instruktora-trenera;
	ndst	student nie potrafi odnieść zdobytych wiadomości do innych dziedzin, nie ma świadomości swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby dokończania i rozwoju, nie dokonuje samooceny swoich kompetencji, nie wyznacza kierunków dalszego rozwoju zawodowego i prywatnego
29. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)